

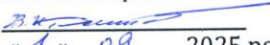
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ННІ «Інститут геології»

Кафедра *загальної та історичної геології*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

« 1 » 09 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ТА ІСТОРИЧНА ГЕОЛОГІЯ

для здобувачів

галузь знань
спеціальність
освітній ступінь
освітня програма
вид дисципліни

**Е Природничі науки, математика та статистика
Е4 Науки про Землю
Бакалавр
Геологія та надрокористування
Обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2025/2026
Семестр	1-2
Кількість кредитів ECTS	7
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: *Анжеліна Менасова, кандидат геологічних наук, доцент кафедри загальної та історичної геології*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

©Менасова А.Ш., 2025 рік

КИЇВ – 2025

1. Мета дисципліни – Ознайомлення здобувачів з різними напрямками геологічної науки та її зв'язком з іншими природничими науками. Висвітлення та засвоєння питань внутрішньої будови Землі, процесів, що відбуваються в її надрах та на поверхні, методів їх вивчення. Ознайомлення з головними поняттями геології, будовою земної кори та її речовинного складу. Розглядаються теоретичні основи геологічних знань, що стосуються часу в геології, реконструкції історії геологічного розвитку земної кори та її основних структурних елементів, основні поняття стратиграфії і геохронології, основні викопні форми царств флори та фауни

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

немає

3. Анотація навчальної дисципліни / референс:

«Загальна та історична геологія» знайомить із загальними відомостями про геологію як науку, вивчає місце Землі у Всесвіті, її походження та формування, склад і будову, головні структурні елементи земної кори, історичний розвиток, а також фізичну та хімічну сутність сучасних геологічних процесів, які відбуваються у надрах і на поверхні планети, результати та наслідки природних геологічних процесів.

4. Завдання:

- ознайомити здобувачів із основними напрямками геології як науки;
- ознайомити здобувачів із геологічних процесами зовнішньої та внутрішньої динаміки Землі;
- набуття здобувачами необхідних методичних та методологічних знань і практичних навичок з метою візуального визначення мінералів та гірських порід;
- засвоєння здобувачами базових знань про головні теоретичні і практичні досягнення сучасної геологічної науки;
- розуміння закономірності історичного розвитку Землі та методів її дослідження та реконструкції.

5. Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форма/Методи викладання і навчання	Форма/Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Походження та будову Всесвіту і Сонячної системи	Лекція, самостійне навчання		до 5%
1.2	Внутрішню будову Землі і методи її дослідження	лекція		до 5%
1.3	Механізми і фактори процесів внутрішньої і зовнішньої динаміки	лекція	Письмова робота	до 15%
1.4	Підрозділи геохронологічної шкали і методи дослідження віку гірських порід	Лекція, лабораторні роботи	Письмова робота	10%
1.5	Основні етапи геологічного розвитку Землі	лекція, лабораторні роботи, самостійне навчання	Письмова робота	до 15%
1.6	Головні структурні елементи земної кори та літосфери	лекція, лабораторні роботи самостійне навчання	Письмова робота	до 5%
2.1	Візуально визначати і описувати найбільш поширені мінерали та гірські породи	лекція, лабораторні роботи	Захист лабораторних робіт	до 10%

2.2	Візуально визначати і описувати викопні рештки найпоширеніших представників різних систематичних груп	лекція, лабораторні роботи	Захист лабораторних робіт	до 10%
2.3	Володіти прийомами реконструкції геологічного минулого	лекція, лабораторні роботи	Захист лабораторних робіт	до 10%
3.1	Чітко формулювати думку і аргументовано підтверджувати свої знання особисто	Самостійна робота	Захист лабораторних робіт	до 10 %
4.1	Розуміння персональної відповідальності за особисті рішення.	Самостійна робота	Захист лабораторних робіт, виконання письмових робіт	до 5%

Структура курсу: лекції, лабораторні роботи, самостійна робота здобувача.

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни										
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
ПРН12.Знати і застосовувати базові теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю.	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+

7.Схема формування оцінки:

7.1.Форми оцінювання здобувачів

1. Семестрове оцінювання:

I-семестр

- 1) Контрольна робота по загальній частині (розділу I) та ендеогенним процесам (розділ II) – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 2) Контрольна робота по екзогенним процесам (розділ III)– 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 3) Оцінка за роботу на лабораторних заняттях, їх захист -10 балів (рубіжна оцінка 6 балів).

II семестр

- 4) Контрольна робота по історії геологічного розвитку Землі (розділ V) – 10 балів (рубіжна оцінка 12 балів).
- 5) Оцінка за роботу на лабораторних заняттях, їх захист – 20 балів (рубіжна оцінка 12 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі іспиту у першому семестрі та іспиту у другому семестрі: максимальна оцінка 40 балів, рубіжна оцінка 24. Під час іспитів здобувач описує питання за білетом використовуючи при цьому знання та вмінь з основ Загальної та історичної геології. Кінцева оцінка включає в себе бали за результатами I та II семестру та двох іспитів.

Загальний оцінюючий бал виставляється за результатами іспитів у I та II

семестрах (написання здобувачами письмових іспитових робіт) та відповідей на можливі додаткові запитання, а також результатів лабораторних та модульних робіт першого та другого семестрів відповідної дисципліни.

Результати навчальної діяльності здобувачів оцінюються за 100 бальною шкалою: **за результатами роботи здобувача впродовж двох семестрів, як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж I та II семестрів, а також за іспити (I та II семестрів).**

	Семестрова кількість балів	ПКР(підсумкова контрольна робота)чи/або іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

Здобувач не допускається до **іспиту**, якщо під час кожного семестру набрав менше 20 балів.

7.2. Організація оцінювання: Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою та передбачає: виконання 5 лабораторних робіт (де здобувачі мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі використовуючи окреслені викладачем методи та засоби) та проведення 3 письмових модульних контрольних робіт. Загальне підсумкове оцінювання проводиться, як сума балів за I та II семестри (включаючи бали за іспити та лабораторні і модульні роботи обох семестрів)

7.3. Шкала відповідності

Відмінно	90-100
Добре	75-89
Задовільно	60-74
Не зараховано	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	Лабораторн і роботи	Самостійна робота
I семестр				
<i>Розділ I. Походження і будова Всесвіту та Сонячної системи. Будова та склад земної кори.</i>				
1	Тема 1. Геологія як наука. Земля у космічному просторі	4	2	5
2	Тема 2. Внутрішні та зовнішні геосфери Землі.	4		5
<i>Розділ II. Ендогенні геологічні процеси</i>				
3	Тема 3. Магматизм. Метаморфізм.	4	2	5
4.	Тема 4. Тектонічні рухи та деформації. Землетруси	4		5
	<i>Контрольна робота I</i>	1		
<i>Розділ III. Екзогенні геологічні процеси</i>				
5	Тема 5. Вивітрювання. Геологічна діяльність поверхневих і підземних вод	4	2	5

6	Тема 6. Геологічна діяльність вітру	4	2	5
7	Тема 7. Гравітаційні процеси	2		5
8	Тема 8. Геологічна діяльність льодовиків	2	2	5
9	Тема 9. Геологічна діяльність озер і боліт. Геологічна діяльність морів і океанів	2	2	5
10	Тема 10. Головні структурні елементи земної кори	2		6
	<i>Контрольна робота 2</i>	1		
Розділ IV. Палеонтологія				
11	Тема 11. Основні положення. Надцарства Procariota. Царство Protozoa	4	2	6
12	Тема 12 Царство Тварини Zoa (Animalia) . Царство рослин Phyta (Vegetabilia)	4		6
	Всього I семестр	42	14	63
II семестр				
Розділ V. Історична геологія				
13	Тема 13 Вік Землі. Поняття абсолютної і відносної хронології	4	2	7
14	Тема 14 Фаціальний аналіз і палеогеографія	4	2	7
15	Тема 15 Методи встановлення історії геологічного розвитку району	4	2	7
16	Тема 16 Історія геологічного розвитку землі у докембрії	4	2	7
17	Тема 17 Історія геологічного розвитку землі у палеозої	4	2	6
18	Тема 18 Історія геологічного розвитку землі у мезозої	4	2	6
19	Тема 19 Історія геологічного розвитку землі у кайнозої	3	2	6
	<i>Контрольна робота 3</i>	1		
	Всього за II семестр	28	14	46
	ВСЬОГО	70	28	109

Загальний обсяг 210 год., в тому числі:

Лекцій – **70 год.**

Лабораторні заняття – **28 год.**

Консультації – **4 год.**

Самостійна робота – **109 год.**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. Іванік О.М., Менасова А.Ш., Крочак М.Д., (2020). Навчальний посібник. «Загальна геологія»/, 205. - www.geol.univ.kiev.ua/lib/General_geology_Ivanik_Menasova_Krochak.pdf
2. Крочак М.Д., Менасова А.Ш., (2011). Історична геологія з основами палеонтології. Практикум. Навчальний посібник. К: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 223 с.
3. Ключников М.М., Онищенко О.М., (1975). Історична геологія. К.:Вища школа, 295с.
4. Шевчук В.В., Іванік О.М., Крочак М.Д., Менасова А.Ш. (2005). Загальна геологія. Практикум. К.: ВПЦ „Київський університет”, 136 с.
5. Паранько І.С., Сіворонов А.О., Євтехов В.Д. (2003). Загальна геологія. Кривий Ріг: Мінерал, 464.
6. Киселевич Л.С., (2008). Історична геологія. Навчальний посібник. К: ВПЦ «Київ. ун-т».
7. Стратиграфічний кодекс України. Відп. ред. П. Ф. Гожик. 2-ге вид. Київ : Національний стратиграфічний комітет України, 66 с.
8. Менасова А.Ш. (2018). Палеогеографічні аспекти формування порід бурімської світи в межах Канівського Придніпров'я.
9. Menasova A. (2020). The Late Cretaceous phosphatized ichnofaunas fossils from Eocene basal horizon of Middle Dniper area.
10. Menasova A/ (2022). Morphometrics of Tirasiana from Vendian of Podillia.
11. Menasova A. (2022). Phosphatization of rocks and organic remains from the Eocene basal horizon of the Middle Dnieper area.

Додаткові:

1. Гриценко В.П. (2005). Палеонтологія: Навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київ. ун-тет», 282с.
2. Куровець М., Гунька Н. (1997). Основи геології.- Львів, 190с.
3. Онищенко А.М., Соколов І.П., (1983). Методические рекомендации к изучению курса исторической геологии с основами палеонтологической. К. Изд-во Киев. ун-та.
4. Мороз С.А., Закалюжний В.М., (1983). Методические указания к лабораторному практикуму по курсу «Палеонтология». Одеса: изд-во Одес. ун-та.
5. Веклич М.Ф. (1990). Основы палеоландшафтоведения. К: Наук. думка.
6. Очев В.Г., Красилов В.А., Зінов'єв М.С. та інш. (1995). Палеонтологія, палеоекологія, еволюційна теорія, стратиграфія. Словник довідник. Харків: Вид-во «Око».

